

Αρείου Πάγου: 238/1999

Πηγή: Ποινικά Χρονικά ΜΘ/99 σελ. 1011

Στοιχεία εξ αμελείας σωματικής βλάβης. Όταν η αμέλεια αποτελεί σύνολο συμπεριφοράς απαιτείται η συνδρομή των όρων όχι όνο του άρθ. 28 ΠΚ. Αλλά και ου άρ. 15 ΠΚ. Πηγές της ιδιαίτερης νομικής υποχρέωσης. Αναιρείται η προσβαλλόμενη καταδικαστική απόφαση για εξ αμελείας σωματική βλάβη λόγω ελλείψεως αιτιολογίας, διότι, ενώ γίνεται δεκτό ότι η πτώση και η εντεύθεν σωματική κάκωση που υπέστη το θύμα πέφτοντας από τον δεύτερο όροφο του ξενοδοχείου όπου διέμενε οφείλονταν στην εκ μέρους του κατηγορούμενου διευθυντού του ξενοδοχείου παράλειψή του να μεριμνήσει για την συντήρηση των ξύλινων κιγκλιδωμάτων και εξωστών και για την επαρκή συντήρηση της κατασκευής ενόψει και της παλαιότητάς της, δεν εκτίθενται με σαφήνεια τα περιστατικά επί των οποίων στηρίζεται η αμέλεια του κατηγορουμένου ούτε η ιδιαίτερη νομική υποχρέωση αυτού να μεριμνά για την συντήρηση του κτιρίου».

Προεδρεύων: ο αντιπρόεδρος Κ. Λυμπερόπουλος

Εισηγητής: ο Αρεοπαγίτης Κ. Τζένος

Εισαγγελεύς: Α. Ανδρεουλάκος

Δικηγόρος: Ν. Χαιρόπουλος

Κατά το άρ. 314 παρ. 1α ΠΚ... [...]. Τέλος, από το συνδυασμό των διατάξεων των άρ. 28 και 314 παρ. 1 ΠΚ προκύπτει ότι για τη θεμελίωση εγκλήματος της σωματικής βλάβης από αμέλεια απαιτείται η διαπίστωση ότι δεν καταβλήθηκε από το δράστη η προσοχή που απαιτείται, κατ' αντικειμενική κρίση, και την οποία κάθε συνετός άνθρωπος οφείλει να καταβάλει υπό τις ίδιες πραγματικές περιστάσεις με βάση τους νομικούς κανόνες και τις συνθήκες και την κοινή πείρα και λογική και ότι αυτός με τις προσωπικές του ικανότητες, γνώσεις και ιδιότητες, μπορούσε να αποφύγει το εγκληματικό αποτέλεσμα, το οποίο τελεί σε αντικειμενικό αιτιώδη σύνδεσμο με την πράξη ή παράλειψη του δράστη. Εξάλλου, όταν η αμέλεια δεν συνίσταται σε ορισμένη ενέργεια ή παράλειψη αλλά αποτελεί σύνολο συμπεριφοράς, τότε για την κατ' αυτόν τον τρόπο τελούμενη σωματική βλάβη από αμέλεια, η οποία τελείται με παράλειψη, απαιτείται η συνδρομή όχι μόνο των όρων του άρ. 28 ΠΚ, αλλά και του άρ. 15 του ίδιου Κώδικα. Κατά το τελευταίο αυτό άρθρο ... [...]. Από τη διάταξη αυτή συνάγεται ότι αναγκαία προϋπόθεση της εφαρμογής της είναι η ύπαρξη νομικής υποχρέωσης του υπαιτίου για ενέργεια που τείνει στην παρεμπόδιση του αποτελέσματος, η επέλευση του οποίου επισύρει ορισμένη ποινή. Η ύπαρξη τέτοιας ιδιαίτερης νομικής υποχρέωσης σε έγκλημα που τελείται με παράλειψη μπορεί να πηγάζει είτε από ρητή διάταξη του νόμου ή από σύμπλεγμα νομικών καθηκόντων, που συνδέονται με ορισμένη έννομη σχέση του υπόχρεου, είτε από σύμβαση, είτε από ορισμένη συμπεριφορά του υπαιτίου από την οποία δημιουργήθηκε ο κίνδυνος του εγκληματικού αποτελέσματος και πρέπει να αναγράφεται και να αιτιολογείται στην απόφαση, επιπροσθέτως δε να προσδιορίζεται ο επιτακτικός κανόνας δικαίου από τον οποίο πηγάζει.

Στην προκειμένη περίπτωση το Τριμελές Εφετείο Αθηνών, μετά την αναιρετικά ανέλεγκτη εκτίμηση των αποδείξεων, δέχτηκε, όπως από την προσβαλλόμενη 5017/1998 απόφασή του προκύπτει, τα ακόλουθα: «Ο κατηγορούμενος ετύγχανε υπεύθυνος διευθυντής του ξενοδοχείου Π. στους Δελφούς Φωκίδος, το οποίο είχε μισθώσει η εταιρεία Χ.Φ. και Σία ΟΕ, από τον ιδιοκτήτη Γ.Τ. στο παραπάνω ξενοδοχείο είχε καταλύσει γκρουπ αποτελούμενο από Βέλγους μαθητές, που συνοδευόταν από τους καθηγητές τους, μεταξύ των οποίων και ο παθών W.P.W., ο οποίος στις 3.4.1992 το βράδυ βγήκε στον εξώστη του δωματίου 47, του οποίου ήταν ένοικος και, όταν ακούμπησε στο ξύλινο κιγκλιδώμα του εξώστη, αυτό υποχώρησε γιατί ήταν σάπιο, με αποτέλεσμα να πέσει από τον εξώστη του 2^{ου} ορόφου στο δρόμο και συνεπεία της πτώσεώς του να τραυματισθεί υποστάς κατάγματα άμφω πτερνών, κάταγμα των σπονδύλων 05 και 02 κάταγμα colles (Αρ.) καρπού. Ο τραυματισμός του παθόντος οφείλεται στην αμέλεια του κατηγορουμένου, ο οποίος δεν μερίμνησε για τη συντήρηση των ξύλινων κιγκλιδωμάτων των εξωστών του ως άνω ξενοδοχείου και δη για τη σταθερή υγρομόνωση μεταξύ των δομικών στοιχείων των εξωστών και ειδικότερα του

δωματίου 47, με συνέπεια λόγω της παλαιότητας της κατασκευής (έτος κατασκευής 1970), της έλλειψης επαρκούς συντήρησης και της φθοράς από τις καιρικές συνθήκες, να διεισδύσει υγρασία στις συνδέσεις των ξύλινων κιγκλιδωμάτων, να φθαρεί το δομικό υλικό (σαπίσει), μα μειωθεί η αντοχή του και να υποστεί βαθιά διάβρωση, προσέτι δε δεν μερίμνησε για τη στεγάνωση του υλικού. Επομένως πρέπει να κηρυχθεί ένοχος σωματικής βλάβης (εξ αμελείας)».

Οι ανωτέρω όμως παραδοχές του Εφετείου δεν συνιστούν την απαιτούμενη από τα άρ. 93 παρ. 3 του Συντάγματος και 139 ΚΠΔ αιτιολογία, διότι, ενώ δέχεται ότι ο τραυματισμός του παθόντος οφείλεται στην από αμέλεια παράλειψη του κατηγορουμένου-αναιρεσειόντος να μεριμνήσει για τη συντήρηση των ξύλινων κιγκλιδωμάτων των εξωστών και ειδικότερα του εξώστη του δωματίου 47 και γενικώς ίτι όντας υπεύθυνος διευθυντής του ανωτέρω ξενοδοχείου, δεν μερίμνησε για επαρκή συντήρηση της κατασκευής και ειδικότερα των κιγκλιδωμάτων, εν όψει δε και της παλαιότητας της κατασκευής (έτος 1970), δεν εκτίθενται περαιτέρω στην απόφαση με σαφήνεια και πληρότητα τα πραγματικά περιστατικά που συγκροτούν την αντικειμενική και υποκειμενική υπόσταση του ως άνω εγκλήματος επί των οποίων στηρίζεται η από αμέλεια ευθύνη του κατηγορουμένου-αναιρεσειόντος, ενώ εξάλλου δεν αναφέρεται στην ίδια απόφαση η ιδιαίτερη προς τούτο νομική υποχρέωση του διευθυντή του ξενοδοχείου αυτού να μεριμνά για τη συντήρηση του κτιρίου από πλευράς σταθερότητας των κατασκευών του και ειδικότερα των κιγκλιδωμάτων και η παρακολούθηση των εργασιών ανακαίνισης, ώστε να διακριβωθεί αν κάτω από τη χρωματική επάλειψη υπάρχει στερεή κατασκευή. Κατ' ακολουθίαν, πρέπει να γίνει δεκτός ο πρώτος από το άρ. 510 παρ. 1 στοιχ. Δ' ΚΠΔ, λόγος αναιρέσεως και αναιρεθεί η προσβαλλομένη απόφαση, να παραπεμφθεί [η υπόθεση στο δικαστήριο που εξέδωσε την προσβαλλόμενη] απόφαση, συντιθέμενο όμως από άλλους δικαστές εκτός εκείνων που την εξέδωσαν εφόσον αυτό είναι εφικτό (άρ. 519 ΚΠΔ).